

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

צ'

שנה ב'

פרשת ויקהל

תשפ"ה

שאלות ותשובות
בעיר לעיקווד

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -
יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

שאלות ותשובות בעיר לעיקווד

יום שני פרשת כי תשא תשפ"ה

ההלכות של החג, וככה בכל חג.

כל אדם צריך לדעת ולהכיר את מצבו, מי שיכול להכניס את לימוד המסכתא שבכל חג, הרי אין כאן שאלה, אדרבה ואדרבה, אני השכבתי היום את הילדים, ואני יודע שאחרי שאני משכיב אותם, אם אני יוצא מדלת הבית, כולם קופצים בחזרה מהמיטה, לכן אני צריך להמתין קצת עד שכולם יושנים, בדרך כלל בזמן הזה אני מתבודד ומדבר אל ד', אבל היום חשבתי לעצמי הרי מגיע פורים, מה יהיה כאן עם מסכת מגילה, ובזמן הזה אכן המשכתי ב"ה בגמרא.

ומי שחושב שזה על חשבון השיעורים שלו, צריך לדעת שזה בכלל לא לוקח כל כך הרבה זמן, כמה זמן לוקח לעבור על מסכת מגילה, צריך רק לוותר על שני 'פודקאסטים', אנשים היום שומעים לכל מיני שטויות ולא שמים לב ששורפים את הזמן, הם אומרים לעצמם, זה רק לוקח חצי שעה, ואחרי זה אשמע רק אותו, הוא מדבר רק עשרים דקות, ואחרי זה אשמע רק את פלוני לכמה דקות, הוא מדבר כמה דקות והוא עוד כמה דקות, ופתאום הוא רואה שזה כבר ארבע לפנות בוקר, ואז הוא רוצה לשמוע עוד משהו קטן... הרי כל מסכת מגילה יכולה לקחת שעות בודדות, וזה פשוט א מחיה.

ש. אני מחנך בישיבה, מתי אני צריך להחליט שהבחור לא מתנהג בדרך ארץ, ואני צריך לעצור אותו שלא ידבר כך, ומתי אני יכול להבליג?

יצא לי היום להגיע כאן לעיר לעיקווד, לרגל חתונה של אחד מידידי, ידיד שיש לי אליו הרבה הכרת הטוב, כי הוא התחיל לקרב אותי להיכל הקודש, כשעוד לא ידעתי בכלל מהיכל הקודש ומרבינו, הוא דיבר איתי, והוא הכניס אותי לבית הכנסת היכל הקודש בויליאמסבורג, אני הכרתי אותו כשעוד הייתי בחור, כי הוא למד אצל אבא שלי בישיבה, ואחרי שהתחתנתי, התגוררתי לידו, וליד הבית היה בית כנסת היכל הקודש, זה היה בקושי חדר קטן, זה היה בערך חצי מהחדר הזה שאנחנו נמצאים בו עכשיו, והוא אמר לי, בוא תיכנס, אתה בטח תהנה, מדברים שם מתכלית, ואכן נכנסתי ונהניתי, ורק אחרי זה נודע לי מהספר אשר בנחל וכו', ובגלל שיש לי אליו הכרת הטוב, הגעתי אליו היום לחתונה כאן בעיר לעיקווד, וכשכבר יצאתי לכאן, אמרתי לגבאים אולי נשב קצת ונשוחח, ודיברנו שיש היום מספיק דרשות, אולי נעשה קצת שאלות ותשובות, הגבאי יתחיל לשאול, וכל מי שיש לו שאלה יכול לשאול.

ש. מוהרא"ש מביא הרבה במכתבים לפני פורים: תראה לסיים מסכת מגילה לקראת החג, האם באמת כדאי להכניס את זה בכח, אף על חשבון על השיעורים הקבועים?

ת. השאלה הזאת היא לא רק על פורים, אלא על כל יום טוב, כי אתה יכול למצוא את זה במכתבים על כל חג, וגם בשיעורים מוהרא"ש היה אומר כך, לפני פסח הוא היה אומר ללמוד מסכת פסחים, וללמוד גם את

לו, יכול להתקשר ולהגיד כמה הוא כן יכול לתת, ולהגיע להסדר, השאלה אם לעשות את זה, או לסמוך על מה שחז"ל אומרים [ביצה טז.] כל מזונותיו של אדם קצובים לו חוץ מהוצאות בניו לתלמוד תורה, שאם מוסיף מוסיפין לו, ובוודאי הקב"ה יתן את כל ההוצאות?

ת. כמובן שמי שהוא בעל יכולת לא יעשה שום משא ומתן על ה'שכר לימוד', ויאמין בדברי חז"ל, ולא יחשוב שהמוסד יסתדר בלעדיו, אבל מי שהוא מלמד או אברך כולל או מי שעובד בישיבה וכדומה, או כל מי שאין לו כסף, יגיד להם את האמת, כמה הוא כן יכול לתת, ושיתן לכה"פ כמה שהוא יכול, ושיאמין בדברי חז"ל גם על הסכום הזה שהוא נותן שהוא בוודאי יקבל בחזרה.

יש אנשים שיש להם מספיק כסף לשלם לשכר לימוד, אבל הם אומרים, 'אני נותן רק לאנשים פרטיים שצריכים כסף, אני לא נותן למוסדות התורה, כי המוסדות יסתדרו בלעדיי', זה כזה טפשי להגיד ככה, כי איך אתה יכול לדעת האם האדם שהוציא ממך כסף באמת צריך או שהוא גנב אותך, כל יום אני שומע סיפורים על אנשים שצריכים כסף ובוכים וכו', ופתאום שומעים שיש להם כמה בתים בצד... אבל מוסדות התורה, אין מוסד שלא צריך כסף, במוסדות התורה מחנכים את הילדים שיש הקב"ה בעולם, ולומדים עם הילדים חומש וגמרא ומשניות, ואפשר אף לצאת מצוות צדקה למוסדות של בנות, כי מחנכים אותם למידות טובות וצניעות ואמונה ובטחון.

ש. האם יש ענין לעזור למוסדות שלא מוכנים לקבל כל מיני ילדים, למשל ילדים ממשפחות מודרניות?

ת. אני מדבר כרגע על מוסדות התורה שאתה שולח שם את הילדים שלך, אין שום תירוץ למה לא לעזור להם, תן שם את הצדקה

ת. קודם כל צריך לדעת שצריך הרבה 'סייעתא דשמיא' צריך לבקש מהקב"ה לדעת מה להגיד, כי לפעמים אומרים למישהו שיהיה בדרך ארץ, ולא רק שזה לא יעזור אלא הבחור יתחיל לדבר עוד יותר גרוע, ועל דברים כאלו אומרים חז"ל כשם שמצווה לומר דבר הנשמע כך מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע, צריך עם הרבה שכל לראות להתחבר עם הבחור, ואולי לדבר איתו באופן פרטי, אפשר להגיד לו, ככה לא מדברים לבן אדם מבוגר, גם אם זה לא מצוות הישיבה, כדאי לך לדבר בכבוד לאנשים, כך תחיה חיים טובים, זה הכל תלוי בצורה שמדברים אליו, כי לפעמים בחור לא שמע אף פעם איך צריך לדבר, ההורים שלו לא אמרו לו, והוא לא יודע שצריך לכבד הורים וצריך לכבד כל אדם מבוגר, ושאסור לפגוע באנשים, צריך לחנך אותם, הם לא יודעים את זה, לכן לא כדאי לצעוק על בחור שמדבר לא בדרך ארץ, כי הוא יכול לצעוק בחזרה ועוד כמה בחורים יצטרפו אליו, צריך אחרי זה לפנות אליו ולהסביר לו שככה לא מדברים, לפעמים אתה רואה שאפשר להגיב לו מיד, אבל הרבה פעמים צריך להגיד את זה אחרי זה בצורה יפה, העיקר שזה יכנס במוחו ולבו.

התאכסנתי פעם אצל מישהו וכל כך כאב לי לראות מה הולך שם, הילדים צעקו על ההורים, והם סחבו לו את הזקן, והוא עמד שם מיואש ולא עשה כלום, והוא אמר שמוהרא"ש אמר שאסור לצעוק על הילדים ואסור להכות את הילדים, אמרתי לו שהוא לא צודק, צריך לחנך את הילדים, צריך להגיד להם ש'ככה לא מדברים', להגיד להם שוב ושוב.

ש. מוסדות התורה כאן בלעיקווד כשמבקשים שכר לימוד עבור הילדים, נותנים אפשרות לבן אדם לבקש הנחה, הם מבקשים לכתחילה מחיר גבוה, למשל שבע מאות דולר לילד, ומי שאין

שלך.

ובנוגע למוסדות אחרים, צריך מאוד להיזהר לא לפגוע בהם, אם אתה לא רוצה לעזור להם, אל תעזור, אבל אל תלכלך עליהם, היום שמעתי סיפור שמאוד כאב לי, שהגיעו לאסוף כסף מאיזה ארגון שעוזר לבחורים, ואחרים שחשבו שהם לא ממש עוזרים צעקו עליהם בבית מדרש, אם אתה לא רוצה לעזור אל תעזור, ותמיד תן משהו, תן דולר אחד, כשמגיע אליך משהו לאסוף כסף אף פעם אל תבייש אותו, גם אם אתה רואה את העיניים האדומות שלו ואתה יודע שהוא משתמש לדברים מסוכנים, אל תבזה אותו ואל תבייש אותו, תן לו רבע דולר ותגיד לו שזה מה שיש לך, אני לא רוצה לשמוע אצלינו מאנשים שרק בברסלב עוזרים לבחורים, ח"ו לזלזל באחרים.

אם מגיעים אליך לבקש כסף ממוסד אחר, תגיד להם, אני תורם כסף למוסד שאני שולח שם את הילדים שלי, ואין לי עוד, אני יכול לתת דולר אחד, ח"ו לבזות או לגרש, ומה אשם הגבאי צדקה של אותו מוסד, למה הוא צריך לקבל גערה או בזיון.

ש. במוסדות אמרו לי שהם רוצים לתת הנחה, שאשלם כמה שאני יכול, אמרתי להם שישאירו את כל הסכום, וכעת אני אתן להם רק מה שאני יכול, אבל כשיהיה לי כסף אשלם להם את כל הפער, האם זה נכון לעשות ככה?

ת. זה מאוד מקשה על ניהול של המוסדות, כל משרדי המוסדות עובדים היום בצורה מאוד ממוחשבת ומסודרת, וכשרואים שלפלוני יש חוב, כל חודש יוצא דו"ח לעובדים שצריך להתקשר לפלוני ולשלוח לו מכתב, ולמוסד עדיף לתת לך הנחה ולדעת שסיימו איתך את החוב, מאשר לשבת כל חודש על החשבונות ולראות שיש עוד חוב שצריך לטפל בזה, אם אתה רוצה, אתה יכול לכתוב לעצמך את

החוב, ותעשה איתם הסדר, למשל אם הם אומרים לך שמחנה הקיץ לכל ילד עולה שלש אלף דולר, אבל הם מוכנים לעשות איתך הסדר לאלף שמונה מאות, אז תרשום לעצמך שאתה חייב להם אלף מאתיים, וכשיהיה לך כסף תחזיר להם, הדבר הכי יפה זה לעזור למוסדות של הילדים.

זה מאוד טפשי להגיד שהמוסד כבר יסתדר, אני יודע מכמה מוסדות התורה כאן בלעיקווד שאין להם אפשרות לשלם משכורות לעובדים, יש לי תלמידים שהם מלמדים בתלמודי תורה כאן בעיר, ומספרים לי שכבר כמה חודשים לא שילמו להם, הרי גם אם משלמים למלמד זה בכלל לא כסף שאפשר לחיות מזה, מיד ביום הראשון שהוא מקבל את הכסף, הכל הולך להוצאות, יורד מיד הכסף לשכירות או למשכנתא ולרכב וכו', ולא נשאר לו כלום, ולכן זה מצווה גדולה לעזור למוסדות של הילדים שלכם.

ש. מצד אחד כותב מוהרא"ש במכתבים שכל אחד ידבר עם ד' כמו שמדבר איש אל רעהו, ויספר לו את כל מה שיש לו על הלב, מצד שני כותב מוהרא"ש אם משהו פוגע בך אל תספר להקב"ה שפלוני מכאיב לך, רק תגיד שמישהו מכאיב לך, הרי אם מדברים כך, זה לא ממש להשיח את הלב.

ת. אנחנו צריכים לציית לכל מה שכתוב בשו"ע, ודין זה נפסק בשו"ע [חו"מ סימן תכ"ב סעיף א'] שאסור למסור דינו לשמים, חייבים ללמוד הלכה, והאמת שזה גמרא מפורשת בר"ה טז: צריך מאוד להיזהר לעשות רק את מה שמותר, כי ברגע שתבקש מהקב"ה שיעניש את האחר, יבדקו גם אותך, וזה סכנה גדולה, כמובן שמותר לך לספר להקב"ה שפלוני פגע בך, אבל רק אל תבקש מהקב"ה שיעניש את פלוני.

ש. מוהרא"ש כותב לא להזכיר בכלל את

שלוחים של הקב"ה, אני רק מבקש מהקב"ה שיתן לי את הכוחות, בחור אחד שאל אותי, מה אני יעשה אם אני פוגש את פלוני שהלשין עלי במסירה וכמעט הכניסו אותי לכלא, אמרתי לו שאני יגיד לו יפה שלום, וזה לא אומר שאני ממש עבדתי על המידות, כי זה האמת, זה פשוט קטנות הדעת לחשוב שפלוני עשה את זה, מוהרא"ש אמר לי שכל האנשים שמדברים נגדו וכותבים נגדו, בכלל לא מפריעים לו ולא מכאיבים לו, אבל הוא חייב לדבר נגדם בשיעורים כי הם גורמים שאנשים לא יסתכלו בספרים, או שיעזבו את רבינו ויפסיקו להגיע לראש השנה לאומאן.

כמה שמוהרא"ש היה וותרן, ברגע שפגעו בראש השנה של רבינו, הוא נעשה ממש נוקם ונוטר כנחש, בכל פעם שהגיעו כאלו ואמרו שאין לנסוע לאומאן לראש השנה, עם כל מיני טענות שונות, פעם אמרו שנשמת רבינו בארץ ישראל ופעם היה טענה אחרת, למוהרא"ש זה כל כך כאב, איך מעיזים לקחת מהאנשים את התקווה האחרונה שלהם, את תיקון נשמתם, הרי רבינו הבטיח שבראש השנה הוא יכול לתקן אף את מי שהוא לא יכול לתקן כל השנה, איך יכולים לקחת מהאנשים את הזכות הזאת, כמה שניסו להרגיע את מוהרא"ש שלא ידבר עליהם ושלא יכתוב נגדם הוא לא הסכים להירגע, ואמר, מי שלא יכול לנסוע, שיגיד שהוא לא יכול לנסוע אבל ח"ו לעצור אחרים מלנסוע, כי מה הסיבה האמיתית מאלו המשפיעים שמצליחים למנוע ממאות אנשים להגיע לראש השנה, כי נשותיהם לא מסכימות שהם יסעו, ובכל ערב ראש השנה האשה ממררת לו את החיים בצורה נוראית, ואני יודע על אחד המשפיעים מאנשי ביתו שסיפרו לי בדיוק מה היה אצלו כל ערב ראש השנה, וכשהוא ראה שהוא כבר לא יכול לסבול את זה, הוא התחיל להגיד שלא צריך לנסוע לאומאן, אחד הטענות זה שנשמת רבינו בכל מקום ולא צריך לנסוע וכו', וזה נכון

פלוני.

ת. אז אני מסביר לך למה מוהרא"ש מתכוון, מוהרא"ש מתכוון שהוא מזכיר את פלוני בצורה כזאת שהוא מבקש מהקב"ה שיעניש את פלוני, כי מוהרא"ש לימד אותנו לספר להקב"ה את הכל, אבל לפעמים הבן אדם כל כך שבור, והוא מתחיל לבקש שהקב"ה יעניש את פלוני, זה משהו שאסור לעשות, תבקש מהקב"ה שזה לא יכאיב לך ושזה לא יפריע לך, כמובן שיש אופנים שמותר למסור דין חבריו לשמים, ולכן צריך ללמוד הלכה, הרמ"א פוסק שאם אין אפשרות לתבוע בבית דין, למשל אם הוא מישוהו שכולם מפחדים לדון אותו, מותר למסור דינו לשמים, כמובן שכל פעם צריך לשאול שאלת רב מה מותר ומה אסור.

אנחנו נמשיך לדבר אל ד' כדבר איש אל רעהו, ואם מישוהו מכאיב לנו, אנחנו נספר את זה, ואף נזכיר את שמו, אבל לא נבקש מהקב"ה שיעניש את פלוני, אלא מבקשים לעצמינו, רבש"ע תעזור לנו, אתה בטח יודע את מה שחז"ל מספרים על כל אלו שרצו להעניש אחרים וזה לא נגמר טוב, היה לי פעם ויכוח בנושא זה עם אחד החברים הטובים שלי שעזר לי לפתוח את הישיבה, הוא סיפר לי שכשהוא הלך להתבודדות הוא ביקש שפלוני יקבל מחלה ושפלוני יענש וכו', ואמרתי לו שח"ו לדבר כך, הוא אמר לי שפלוני גורם לכל כך הרבה אנשים שיתרחקו מהשי"ת, אמרתי לו, זה לא העסק שלך, אתה תבקש על עצמך, זה מסוכן מאוד לבקש להעניש אחרים.

ש. גם לראש ישיבה היו דברים כאלו שרצה לבקש על אנשים והוא לא עשה כך?

ת. מה השאלה, גם היו לי כאלו סיפורים, וגם יש לי כעת, והדבר הזה נמשך ונמשך... אבל אני מעולם לא ביקשתי מהקב"ה שיעניש את פלוני, אני יודע שזה לא פלוני, הם כולם

להעניש אחרים.

ש. מה עושים כשבאמצע המגילה הראש מתחיל לעוף לכל מיני מקומות וא"א להתרכז לשמוע את המגילה?

ת. צריך לדעת שעל פי ההלכה האוזניים צריכים לשמוע את המגילה, וגם אם המוח עף למקום אחר, יצאו ידי חובה מצוה מן המובחר, צריך לשבת בבית מדרש ולהקשיב לבעל קורא, ואף אם התעוררת בדובר שלום לכל זרעו יצאת ידי חובה, אני מקווה שדופקים ב'המן' כאן בלעיקווד, כי אנשים מתעוררים בדרך כלל בכל פעם שדופקים המן, לצערינו ככה אנחנו מתפללים שמו"ע גם כשהמוח עף לכל מיני מקומות, וככה אנחנו קוראים קריאת שמע, מה נעשה שאנחנו כל כך רחוקים, אבל עושים את רצון ד' מגיעים לבית מדרש ומתפללים, אנשים עומדים עם התפילין ולא יודעים אם הם כעת מניחים את התפילין או שהם חולצים, אבל ממשיכים ומגיעים לבית מדרש ואומרים את תיבות התפילה.

אם יש לך שאלות על פורים אני מעדיף לשמוע קודם שאלות על פורים, משהו על המגילה, על משלוח מנות, על מתנות לאביונים, על משתה ושמחה.

ש. האם השנה יש לשתות רגיל?

ת. צריך להיזהר ביום שישי לא לשתות הרבה, השנה לשתות קצת במוצאי שבת, ואפשר לשתות גם בשושן פורים.

ש. יש אנשים שעושים פורס מפה ומקדש?

ת. נכון יש אנשים שעושים ככה, זה משהו שכתוב בהלכה על כל השנה, ויש אנשים שעושים את זה בפורים, מתפללים מנחה מוקדם, ונוטלים ידיים לסעודה, וכשנכנס שבת עוצרים ועושים קידוש, ואחרי הסעודה מתפללים קבלת שבת וערבית, זה לא קשור אם שותים יין או לא, כך ההלכה בכל שבת שמי

שנשמת רבינו בכל מקום, אבל איך אדם מעיז להגיד לאחרים לא לנסוע, לקבל את התיקון שלהם.

ש. מוהרא"ש כותב במכתבים שבשנת תש"ן הוא לא היה יכול לנסוע, אבל ביקש מכל אחד לנסוע.

ת. אני יגיד לך למה מוהרא"ש לא נסע בשנת תש"ן, כי באותה שנה נפתחו הגבולות, והוא לא היה יכול לנסוע, כי לא היה לו עדיין מנין לעצמו, כי לא היה אפשרות אז למצוא מקום נפרד, ומוהרא"ש ידע שאם יתפלל שם במנין המרכזי הוא יגרום שאף אחד לא יצא ידי חובתו, כי כך הדין שאם הבעל תפילה או הבעל תוקע שונא אחד המתפללים לא יוצאים ממנו ידי חובתו, והרי הם שנאו את מוהרא"ש רח"ל, לכן הוא חיכה שנה שנתיים עד שמצא שם איזה בית והיה יכול לעשות מנין לעצמו.

אבל בואו נזכור מה מוטל עלינו לעשות, אנחנו צריכים ללכת אל הקב"ה ולעשות התבודדות, וזה לא דבר קל, כי בהתחלה זה מאוד קשה להשיח את הלב, כי אנחנו רחוקים מזה, תפילות אנחנו כן יכולים לעשות, רבש"ע תעזור לי, רבש"ע שלח לי רפואה, את זה אנחנו יודעים כבר מהתלמוד תורה, אבל להשיח את הלב אל ד', ולספר לו כל מה שעובר עלינו זה משהו שקשה, כי אנחנו לא רואים את הקב"ה, ובהתחלה לא מרגישים את הקב"ה, ולכן במקום להתבודד, מתעסקים עם דברים אחרים, הולכים לסדר את הבית וכו' ופתאום נהיים עייפים וכו', לכן בהתחלה צריך הרבה לבקש על זה, רבש"ע אני רוצה לשוחח איתך, רבש"ע אני רוצה לדבר איתך, רבש"ע למה עם אנשים שלא יכולים לעזור לי כלום אני יכול לשבת איתם שעות ארוכות עם חבילת סיגריות ולדבר, אני יכול לשרוף איתם ליל שישי על המדרגות עם בקבוק בירה, ולמה רבש"ע כשאני מתחיל לדבר איתך אני נהיה עייף ודוחה את זה למחר, רבש"ע אני רוצה לדבר איתך, אבל ח"ו לבקש מהקב"ה

מתחילים להאיר לו, האם יש ענין לחשוב מהשמות הקדושים גם סתם ככה כשמישהו יושב בחתונה ואין לו מה לעשות, או רק מי שכבר אוחז שם על ידי ריבוי תפילות?

ת. כמובן שיש ענין לחשוב משמותיו של הקב"ה, כתוב מהאריז"ל שכשיהודי חושב מא' מיחוד שמותיו של הקב"ה יש להקב"ה תענוג רוחני כמו מדף גמרא, כשיהודי חושב יו"ד ה"י וי"ו ה"י זה כמו דף גמרא, אבל כשזה יגיע מול העיניים מעצמו, זה מגיע על ידי הרבה התבודדות.

ש. איזה שמות מותר לבטא כשלומדים תיקוני זוהר?

ת. כשאני רואה בישיבה בחור שמתחיל ללמוד תיקוני זוהר, אני עובר לידו כמה פעמים ואני מלמד אותו מה כן אומרים ומה לא, ואיך מבטאים את זה, זה לא כזה קשה, צריך לדעת את הכללים בזה.

ש. רבינו אומר בספר המידות מי שמערב משקיו במים, גנבים באים עליו, מה הכוונה?

ת. רבינו לא התכוון על כל מי שמערב משקים אצלו בבית לשתות, אלא מי שעושה ככה כדי לרמות אנשים, כי הוא מוכר משקה והוא מערב שם מים.

ש. אם מישהו מציע לי עבודה, ואני יודע שיש לו עובד, והוא יפטר אותו אם אני אכנס, מה עושים?

ת. זו שאלה טובה, כי הרבה אברכים שואלים אותי את השאלה הזאת, מישהו מחפש עובד, ורוצים לקחת את האברך לעבודה, והוא אומר לבוס הרי יש לך כבר עובד, אומר לו הבוס, אני בין כה הולך לפטר אותו, מה עושים כאן, הכלל הוא ככה, אם הוא עדיין לא פיטר אותו, אל תיקח את העבודה, תגיד לו, אני לא מוכן שבגללי תפטר עובד אחר, אם הוא אומר לך

שנמצא באמצע סעודה כשנכנס שבת, עוצרים ועושים קידוש וממשיכים את הסעודה, לא צריך לברך ברכה מ"ז וליטול ידיים שוב.

אבל צריך להיזהר שידליקו נרות שבת בבית וכו', כל הדבר הזה של פורס מפה ומקדש מיועד ל'פליטעס', לאנשים שעפים בשמים, שהאשה תסתדר לבד עם הילדים, והם עפים עם החבורה שלהם בשמים, הם מחכים לזה כל השנה, הם היו רוצים לעשות את זה כל שבוע, אבל בפורים זה נהיה חוקי, אומרים לאשה שאין ברירה צריך לאכול סעודת פורים וכו'.

השבוע בפרשה אנחנו רואים שהערב רב עשו כך, הם הראו איך משה רבינו ע"פ בשמים, וכך עשו את העגל, הם רצו להראות שצריך לעוף בשמים ולא להיות עם הרגליים על הקרקע, שאלו אותי למה אני לא עושה את זה בישיבה, אמרתי שאני לא ראיתי ככה אצל מוהרא"ש, אצל מוהרא"ש כשהגיע זמן שבת כל הבית היה מסודר יפה לא היה זכר לסעודת פורים.

כשהייתי בחור חשבתי שכל מי שנותן מכות וזורק בקבוקים בפורים הוא שיכור אמיתי, מוהרא"ש גילה לי לראשונה שזה לא קשור לשיכורים, הם אנשים ממורמרים ואנשים שיש להם חשבונות עם אנשים, הוא מסוכסך עם גיסו כל השנה או שיש לו חשבון עם חמיו, ולכן בפורים הוא מחזיר להם, אין לזה שום שייכות לשיכרות, מי שרוקד ומי שבוכה אל ד' בפניה אפשר לחשוד בו שהוא שיכור, אבל כל הדברים המסוכנים של נתינת מכות וכו' אין לזה שום שייכות לשכרות.

אני רואה שאין לך שאלות על פורים, כי אתה בהיכל הקודש, כל השנה זה פורים, מדברים אל ד' ושמחים, אז תשאל את שאר השאלות שלך.

ש. בפירוש שפתי תפתח סימן ב', כתוב שמי שמדבר הרבה אל ד', השמות

מי ששמח אינו בלחץ, תרקוד ותשמח עם ד'.

ש. יש לי לחץ מזה שצריך להגיד את כל ספר תהלים

ת. אז תסיים את כל ספר תהלים חוץ ממזמור אחד, מוהרא"ש ביקש ממנו ללמד את החתנים, אז אני מדריך אותם את סדר יום החופה, ואני אומר להם, שצריך להגיד קצת תהלים, ואם רוצים להגיד את כל תהלים זה בסדר, אבל צריך להיזהר לא לעבוד את הנערוו"ן, לשבת שעתיים ולהגיד מזמור אחר מזמור מתוך לחץ, אין שום ענין בזה, תגיד בנועם מזמור אחר מזמור, ואם תוכל לסיים את כל הספר זה דבר טוב, לאנשים יש לחץ רק מזה שצריכים 'לסיים', אותו דבר זה בלימוד ח"י פרקים משניות, צריך לסיים את ההספק, זה דבר מאוד חשוב, אבל אם הכל זה רק כדי לסיים והכל זה בגלל הלחצים זה לא כדאי.

פורים זה יום גדול ואשרי מי שתופס כמה מילים אל ד', רבש"ע תודה שאני יהודי, רבש"ע תעזור לי, ובחורים מבקשים על שידוכים, ואברכים מבקשים על פרנסה ועל שלום בית ועל הילדים.

ש. אני משגיח בישיבה, והבעל הבית אומר לי, שאסור לבחורים לצאת משטח הישיבה, ואם בחור יוצא הוא צריך לשלם קנס חמישים דולר, האם אני צריך לראות כל פעם שבחור יוצא?

ת. אתה צריך לדעת שהבעל הבית שלך הוא הקב"ה, ואתה משגיח בישיבה כדי שלבחורים יהיה יראת שמים ושילמדו ויתפללו, אני זוכר שתמיד בחול המועד היו קוראים לסבא שלי הרה"ק מקארלסבורג זצ"ל לבוא לדרוש בבתי כנסיות, והיו שואלים אותו שאלות בהלכה והוא היה עונה בפומבי, פעם אחת שאלו אותו מה הדין כשבחור פרץ את המנעול של המטבח בישיבה ואכל שם, האם הוא צריך לשלם את זה, ענה סבא שלי, למה אתם בכלל נעלתם את המטבח, ההורים שלו שילמו שכר

שהמקום כבר פנוי והוא כבר פיטר את העובד מותר לך לקחת את העבודה, אבל אל תקח עבודה כשבגללך הוא יפטר מישהו, כי עוד מעט מפטרים אותך.

ש. איך אני יודע איפה לתת צדקה, הרה"ק מצאנו לא היה הולך לישון עם הכסף בכיס, אבל אני לא יודע איפה כן לתת ואיפה לא, אם ראש הישיבה יבקש ממני את כל הכסף אני אתן... אבל אני לא יודע לאן לתת, ואני יודע שאני לא אפסיד מצדקה, כמה אני צריך לתת ולמי.

ת. קודם כל תהיה רגוע אני לא אבקש ממך את הכסף, ואם אתה רוצה לדעת למי לתת כסף, וכמה כסף לתת, העצה היא להתבודד על זה, מוהרא"ש סיפר שהוא שמע מר' לוי יצחק, שאחד מהאנשים באומאן הלך לאסוף קמחא דפסחא והגיע ליהודי אחד וביקש ממנו כסף, והוא נתן לו עשר דולר, והגבאי צדקה אומר לו אולי תתן עוד, ענה היהודי שזה מה שיצא לו בהתבודדות, מוהרא"ש כל כך נהנה מזה, חסיד ברסלב הולך בבוקר לבית מדרש, הוא מדבר עם הקב"ה על כך, רבש"ע כמה כסף לתת היום לצדקה, כמה כסף לתת לקמפיין הזה, והוא יודע בדיוק מה לעשות.

ש. האם מותר לתת יותר מחומש?

ת. כמובן שמלמדים את האברכים לחיות בצורה בריאה, לתת מעשר או לתת חומש, ולא לבזבז את הכסף כדברי חז"ל אל יבזבז יותר מחומש, אבל הפוסקים כבר מדברים מזה ופוסקים שבוודאי מותר לתת את כל הכסף לצדקה, תמיד תדבר עם ד' על זה.

ש. פורים זה יום גדול, ויש הרבה לחצים ועצבים [נערוו"ן] על זה שצריך לתפוס עוד ועוד, מה עושים עם זה?

ת. זו שאלה טובה, זה משהו שקורה בכל יום טוב, הרבה לחץ נפשי שצריך לנצל את היום, לנצל את היום, צריך לדעת שצריך לנצל את היום עם שמחה, שמחה זה סתירה ללחצים,

קודם רצים למשרד ולבנק, ושוכחים ולא מגיעים לבית כנסת, הלוואי אם נוכל לפעול אצל הקב"ה בפורים רק את הדבר הזה, ללכת כל יום להתפלל שחרית מנחה וערבית בבית כנסת, ואם כבר זוכים והולכים למקווה כולו רוח, זה מה שצריך להתפלל כל יום, רבש"ע אני רוצה להיות יהודי, אני רוצה ללכת לבית כנסת לשחרית מנחה וערבית ואני רוצה להניח תפילין.

יש עוד ווארט יפה בברסלב לפורים, על הפסוק, ויאהב המלך את אסתר מכל, הקב"ה אוהב דווקא את התפילה הנסתרת, התפילה של התבודדות, יהודי יושב ברכבו וצועק רבש"ע תעזור לי, אף אחד לא שומע את התפילה, רק הוא והקב"ה, יהודי יושב במשרדו ומדבר אל ד', רבש"ע תעשה לי נס, רבש"ע אני צריך לכסות את הכסף בבנק, ומישהו הבטיח לי שהוא ישלם לי, פתאום הוא דוחה אותי למחר, מה אני עושה עכשיו, יש אנשים שיש להם במשרד בקבוקים של וויסקי ובזה משחררים לחץ, אבל יש אנשים שהולכים שוב ושוב לפינה ואומרים להקב"ה, רבש"ע מה אני עושה כאן עם החשבון בנק, רבש"ע אני מחכה כל כך הרבה זמן שיאשרו לי את ההלוואה, רבש"ע מתי כבר אראה את הישועה תעזור לי, תפילות אלו הקב"ה אוהב, ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו, תפילות אלו של התבודדות נושאים חן אצל הקב"ה.

אנחנו רואים בחז"ל דבר מעניין, שבשעה שאחשורוש שאל מי הוא זה ואיזה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן, ותאמר אסתר איש צר ואויב, אומרים חז"ל שהיא הראתה על אחשורוש ואז המלאך דפק עליה והראה על המן והיא אמרה המן הרע הזה, וכולם שואלים מה ההגיון כאן, איך היא אומרת לאחשורוש שהוא עצמו אשם בזה, רק הענין הוא שהיא דיברה עם הקב"ה, היא התרגלה כל הזמן לדבר עם ד', וגם כשדיברה עם אחשורוש היא

לימוד, ואסור לבחור להיות רעב, אם הוא רעב הישיבה צריכה לתת לו אוכל, ומי שנעל את הדלת שישלם את זה.

הבעל הבית שלך בישיבה חושב שאפשר להחזיק את הבחורים ולהכניס בהם יראת שמים רק אם יגידו להם שמי שיוצא מהשטח משלם חמישים דולר, אבל השי"ת עזר לך ואתה מבין שיש דרך אחרת איך לעזור לבחורים, תשתמש בזה, גם אני עבדתי במוסד אחר לפני שפתחתי את הישיבה, וגם לי אמרו שצריך לשלוח את הבחורים הביתה ולתת קנסות, אני בחיים לא עשיתי את זה, אני דיברתי איתם הרבה דיבורים של יראת שמים שוב ושוב, וכמובן שיצייתו להנהלת הישיבה, אם בחור יוצא משטח הישיבה, תגיד לו שאסור לצאת.

השבוע שמעתי ממגי"ש אצלינו בישיבה, הוא למד בישיבות אחרות כשהיה בחור, והוא מספר לי שבכל הישיבות שהוא למד עשו את אותו מנהג, שכשהבחורים הולכים בפורים לאסוף כסף, הם מורידים כמה אלפי דולר ומניחים בצד, וכל פעם שמבקשים מהם קנס בישיבה, הם מוציאים משם את הקנסות ומשלמים, אף פעם לא שמעתי מזה.

יש למישהו עוד איזה שאלה על פורים?

אגיד לכם איזה ווארט יפה שאומרים בברסלב, על הפסוק ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך, אם ניתוסף על האדם עוד אסתר, עוד ועוד הסתרה, הוא מרגיש שהקב"ה מסתתר, והוא מרגיש חושך, יש עצה אחת, ותדבר לפני המלך ותפול לפני רגליו ותבך ותתחנן לו, לדבר עם הקב"ה ולבכות אליו, להעביר את רעת המן האגגי, רבש"ע תעזור לי אני רוצה להיות ירא שמים, אני רוצה ללבוש תפילין בכל יום, אני רוצה להתפלל כל יום שחרית מנחה ומעריב בבית כנסת, מה צריך יותר מזה, להיות יהודי פשוט, ויש כל כך הרבה נסיונות על זה, כל כך הרבה טיידות,

רגוע קצת... אבל בניו יורק יש תחרות ענקית של כסף ועסקים, אנשים נמצאים בתוך גלגל של ריצה אחרי העסקים ולא קולטים שכל המשפחה נעלמת לך.

ד' יעזור שתצליחו ותעשו הרבה עסקים, אבל תשקיעו גם בבית, ותדברו יפה בבית, ותתנו הרבה מילים טובות, תבקשו מהקב"ה שהיא תישא חן בעיניך, ותראה שטוב לך בבית ולא תצטרך ללכת לאף מקום, כל המקומות מלאים דמיונות והבלים, ותחיו בבית כפי רצון ד' בלי תוספות וחומרות יתירות, ד' יעזור לכם שיהיה לכם חג שמח.

הגעתי לעשות את השיעור אצלך בבית, כי אצלך בבית מתרגמים את הגליון לאנגלית ואנשים מחיים את נפשם בזה, אנשים שומעים דרשות ומאוד נהנים, דרשנים עם פה מפיך מרגליות מספרים סיפורי דרמה, ממש הקירות בוכים, אבל לא יודעים אחרי זה מה לעשות, הולכים הביתה ולא יודעים מה עושים כעת בבית למעשה, בדרך הביתה אנשים חושבים למה אני בכלל נוסע הביתה אולי אסע לתוך הים הגדול, אני מרגיש שאני לא יכול יותר, כאן יש דיבורים פשוטים, אבל יש מה לעשות עם זה, נשאר משהו ביד, יש את דרך הלימוד ואפשר לדבר עם ד', ויודעים מה לעשות כרגע בבית, הלכה למעשה, ויודעים שיום אחד יהיה טוב וזה לא סוף העולם, ומה אני יעשה עם הילדים, אני אדבר אליהם שוב, אשרי כל מי שיש לו חלק עם הפצה זו, א פרייליכן יו"ט.

שכחה מאחשוורוש והיא דיברה עם הקב"ה, והתחילה לספר להקב"ה מה המלך הרשע הזה רוצה לעשות לעם ישראל, כל פעם שכתוב 'המלך' במגילה הכוונה להקב"ה, היא דיברה כל הזמן אל ד'.

אנחנו גם צריכים להתרגל לזה, כשאנחנו רוצים להתקשר לחברה שתטפל לנו בהלוואה, אנחנו מתקשרים לחברה, ולפני שמתחילים לדבר איתם, אומרים קודם כל, רבש"ע, ואז כאילו מדברים איתם, אבל מדברים עם ד', אולי תוכלו לעזור לי עם אישור הלוואה מהבנק, הם חושבים שאתה מדבר איתם, והאמת היא שאתה מדבר עם ד', וכל טלפון שאתה עושה, תגיד להקב"ה אני הולך לדבר איתך, וכשהם מאשרים, תענה תודה רבה לך הקב"ה, אין מה לרוץ אחרי אנשים, הרי בין כה הכל ביד הקב"ה ורק הוא יכול לעזור.

ואם אני כבר מדבר איתכם אני חייב לדבר איתכם שתי דקות משלום בית, כי בהיכל הקודש זה יסוד היסודות, צריך לדבר יפה בבית, צריך לעזור בבית לאשה, כשמגיע שעות הערב תשים את כל העסק בצד, תבוא הביתה ותעזור, יש לאדם בערך שלושים שנה של עסקים בוערים, מגיל עשרים עד גיל חמישים בערך, וכשהשנים האלו עוברים האדם מתחיל לתפוס לעצמו, למה הקרבתי את כל החיים לעסקים, הילדים כבר נשואים ולא הספקתי לדבר איתם, לא היה לי זמן להסתכל עליהם, זה כל כך כואב, אני לא יודע מה קורה כאן בניו ג'רזי, נראה לי כאן